

Τεχνολογικό
Πανεπιστήμιο
Κύπρου

Σχολή Επιστημών
Υγείας

Μεταπτυχιακή διατριβή

**ΑΠΟΨΕΙΣ ΛΟΓΟΘΕΡΑΠΕΥΤΩΝ ΠΟΥ ΣΤΗΡΙΖΟΥΝ
ΜΑΘΗΤΕΣ ΜΕ ΔΙΑΤΑΡΑΧΗ ΣΤΟ ΦΑΣΜΑ ΤΟΥ
ΑΥΤΙΣΜΟΥ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΙΚΟΝΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ
ΤΙΣ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΓΙΑ ΤΑ ΓΡΑΦΙΚΑ
ΣΥΜΒΟΛΑ.**

Γεωργία Ευθυμίου

Λεμεσός, Μάιος 2026

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ

Μεταπτυχιακή διατριβή

**ΑΠΟΨΕΙΣ ΛΟΓΟΘΕΡΑΠΕΥΤΩΝ ΠΟΥ ΣΤΗΡΙΖΟΥΝ
ΜΑΘΗΤΕΣ ΜΕ ΔΙΑΤΑΡΑΧΗ ΣΤΟ ΦΑΣΜΑ ΤΟΥ
ΑΥΤΙΣΜΟΥ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΙΚΟΝΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ
ΤΙΣ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΓΙΑ ΤΑ ΓΡΑΦΙΚΑ ΣΥΜΒΟΛΑ**

της

Γεωργίας Ευθυμίου

Επιβλέπουσα Καθηγήτρια

Δρ. Ηλιάδα Πάμπουλου

Λεμεσός, Μάιος 2026

Έντυπο έγκρισης

Μεταπτυχιακή διατριβή

**ΑΠΟΨΕΙΣ ΛΟΓΟΘΕΡΑΠΕΥΤΩΝ ΠΟΥ ΣΤΗΡΙΖΟΥΝ
ΜΑΘΗΤΕΣ ΜΕ ΔΙΑΤΑΡΑΧΗ ΣΤΟ ΦΑΣΜΑ ΤΟΥ
ΑΥΤΙΣΜΟΥ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΙΚΟΝΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ
ΤΙΣ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΓΙΑ ΤΑ ΓΡΑΦΙΚΑ ΣΥΜΒΟΛΑ**

Παρουσιάστηκε από

Γεωργία Ευθυμίου

Επιβλέπουσα καθηγήτρια: Δρ. Ηλιάδα Πάμπουλου, Επίκουρη Καθηγήτρια

Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου

Λεμεσός, Μάιος 2026

Πνευματικά δικαιώματα

Copyright © Γεωργία Ευθυμίου, 2026

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Η έγκριση της μεταπτυχιακής διατριβής από το Τμήμα Επιστημών Αποκατάστασης του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου δεν υποδηλώνει απαραίτητως και αποδοχή των απόψεων της συγγραφέα εκ μέρους του Τμήματος.

Ευχαριστίες

Θα ήθελα να ευχαριστήσω ιδιαίτερα την επόπριά μου Δρ. Ηλιάδα Πάμπουλου, για την πολύτιμη καθοδήγηση, τη συνεχή υποστήριξη και την εμπιστοσύνη που μου έδειξε κατά την διάρκεια εκπόνησης της διατριβής μου. Η επιστημονική της κατάρτιση και οι εύστοχες παρατηρήσεις της ήταν καθοριστικές για την εξέλιξη της έρευνας μου.

Επιπλέον, θα ήθελα να εκφράσω τις θερμές μου ευχαριστίες προς τη διδακτορική της φοιτήτρια Βασιλική Χατζηχαραλάμπους, για την ουσιαστική της συμβολή και τη συνεχή της βοήθεια σε πρακτικά και επιστημονικά ζητήματα. Η συνεργασία μας, οι χρήσιμες συμβουλές της και η άμεση ανταπόκρισή της σε κάθε απορία ή δυσκολία που προέκυπτε, συνέβαλαν σημαντικά στην ομαλή πορεία και έγκαιρη ολοκλήρωση της εργασίας μου.

Τέλος, θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά όλους όσους στάθηκαν δίπλα μου καθ' όλη τη διάρκεια αυτής της απαιτητικής διαδρομής, είτε σε επαγγελματικό είτε σε προσωπικό επίπεδο. Η στήριξη, η κατανόηση και η ενθάρρυνση που έλαβα από συναδέλφους, φίλους και αγαπημένα πρόσωπα αποτέλεσαν πολύτιμο στήριγμα και μου έδωσαν τη δύναμη να συνεχίσω και να ολοκληρώσω αυτή την προσπάθεια.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Τα γραφικά σύμβολα χρησιμοποιούνται ευρέως στην Επαυξητική και Εναλλακτική Επικοινωνία για άτομα με επικοινωνιακές ανάγκες, όπως τα παιδιά με Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος. Ωστόσο, η έρευνα για την καταλληλότητα των συλλογών συμβόλων, την εικονικότητα και τις προτιμήσεις των λογοθεραπευτών παραμένει περιορισμένη. Στόχος της μελέτης ήταν η καταγραφή των απόψεων Κυπρίων λογοθεραπευτών σχετικά με την εικονικότητα και τις προτιμήσεις του. Στην έρευνα συμμετείχαν 22 Κύπριοι λογοθεραπευτές με εμπειρία στην Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος και την χρήση Επαυξητικής και Εναλλακτικής Επικοινωνίας σε διαδικτυακές συναντήσεις. Τα δεδομένα συλλέχθηκαν μέσω χορήγησης εργαλείων αξιολόγησης της εικονικότητας και των προτιμήσεων γραφικών συμβόλων τα οποία ελήφθησαν από τις συλλογές Pics for PECS, Μάκατον και Widgit. Η εικονικότητα αναδείχθηκε ως βασικός παράγοντας διαφοροποίησης και καθοριστικός για τις προτιμήσεις. Διαπιστώθηκε σαφής ιεράρχηση των συλλογών ως προς την εικονικότητα, γεγονός που υποδηλώνει διαφορές στην εικονικότητα των συμβόλων κάθε συλλογής. Οι λογοθεραπευτές προτίμησαν τα σύμβολα της συλλογής Widgit ως πιο άμεσα αναγνωρίσιμα και εύκολα ερμηνεύσιμα. Η εικονικότητα αποτέλεσε στατιστικά σημαντικό προβλεπτικό παράγοντα της προτίμησης. Η εικονικότητα διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στην κατανόηση και αξιολόγηση των συμβόλων και αποτελεί βασικό κριτήριο επιλογής στην κλινική πρακτική. Τα ευρήματα μπορούν να αξιοποιηθούν για την επιλογή και ανάπτυξη αποτελεσματικότερων συστημάτων επικοινωνίας. Η μελέτη ενισχύει τη σχετική βιβλιογραφία και αναδεικνύει τη σημασία της εικονικότητας, θέτοντας βάσεις για μελλοντικές έρευνες με μεγαλύτερα δείγματα, συμμετοχή των ίδιων των ατόμων που στηρίζονται με συλλογές γραφικών συμβόλων και διερεύνηση της λειτουργικότητας σε πραγματικές συνθήκες.

Λέξεις κλειδιά: Επαυξητική και Εναλλακτική Επικοινωνία, Γραφικά Σύμβολα, Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος, Λογοθεραπευτές, εικονικότητα, προτιμήσεις

ABSTRACT

Graphic symbols are widely used in Augmentative and Alternative Communication (AAC) for individuals with communication needs, such as children with Autism Spectrum Disorder (ASD). However, research on the suitability of symbol sets, iconicity and speech and language therapists' preferences remain limited. The aim of study was to record the views of Cypriot speech and language therapists regarding iconicity and their preferences. The study involved 22 Cypriot speech and language therapists with experience in autism and the use of AAC, who participated in online sessions. Data were collected through the administration of assessment tools measuring the iconicity and preferences of graphic symbols, drawn from the symbol sets Pics for PECS, Makaton and Widgit. Iconicity emerged as a key differentiating factor and a determinant of preferences. A clear ranking of the symbol sets in terms of iconicity was identified, indicating differences in the iconicity of symbols across each set. Speech and language therapists preferred symbols from the Widgit set as more immediately recognizable and easier to interpret. Iconicity was found to be a statistically significant predictor of preference. Iconicity plays a decisive role in the comprehension and evaluation of symbols and constitutes a primary criterion for selection in clinical practice. The findings can be utilized for the selection and development of more effective communication systems. The study contributes to the existing literature and highlights the importance of iconicity, laying the groundwork for future research with larger samples, the inclusion of individuals who rely on graphic symbol sets and the investigation of functionality in real-life contexts.

Keywords: Augmentative and Alternative Communication, Graphic Symbols, Autism Spectrum Disorder, Speech and Language Therapists, iconicity, preferences